

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžp/7/2013
Identifikačné číslo spisu:	1012201717
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:1012201717.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu v právnej veci žalobcu: GEOTERM KOŠICE, a.s. so sídlom Moldavská č. 12, 040 11 Košice, IČO: 36 210 137, právne zastúpený Barger Prekop s.r.o., so sídlom Aupark Tower, Einsteinova 24, 851 01 Bratislava, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, Nám. Ľudovíta Štúra 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 3833/2011-1.10 (3/2011-rozkl.)zo dňa 10. júla 2012, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/17/2012-65 zo dňa 12. apríla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/17/2012-65 zo dňa 12. apríla 2013 p o t v r d z u j e.

Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 165,57 €, titulom trov právneho zastúpenia, na účet jeho právneho zástupcu do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnymi orgánmi

Potvrdzujúcim rozhodnutím žalovaného (ministra životného prostredia Slovenskej republiky) č. 3833/2011-1.10 (3/2011-rozkl.) zo dňa 10. júla 2012, bolo rozhodnuté o rozklade žalobcu, proti prvostupňovému rozhodnutiu žalovaného (Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky) č. 7194/2010-8.1 zo dňa 26. októbra 2010, ktorým bolo v konaní o preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania zrušené rozhodnutie Krajského úradu životného prostredia Košice č. 2008/00216 zo dňa 15. augusta 2008, ktorým bolo určené pásmo ochrany vodných stavieb „Geotermálne stredisko Ďurkov“, „Geotermálne stredisko Olšovany“ a „Geotermálne stredisko Bidovce“ v rozsahu 137,02 km² tak, že v ňom bolo zakázané uskutočňovať hĺbenie ďalších exploatačných vrtov, a krajský úrad upozornil, že tomu, kto poškodí Geotermálne strediská alebo ohrozí ich prevádzku, môže uložiť opatrenia na odstránenie škodlivého stavu (ďalej len „rozhodnutie o pásme ochrany“).

II.

Konanie na súde I. stupňa

Krajský súd na základe žaloby z 19. septembra 2012 zrušil prvé dve rozhodnutia správneho orgánu - žalovaného a v odôvodnení rozsudku uviedol, že napriek tomu, že neprisvedčil argumentom žalobcu o nesprávnom právnom posúdení, nesprávnom procesnom postupe, dodržaní lehôt v konaní o rozklade a nedostatočnom odôvodnení, stotožnil sa so žalobným dôvodom o dobromyseľne nadobudnutých právach žalobcu.

Krajský súd prisvedčil poslednému, piatemu bodu žaloby a dospel k záveru, že žalovaný vôbec nezistil skutkový stav a nevysporiadal sa riadne vo svojom rozhodnutí, pokiaľ ide o prípadné dobromyseľné nadobudnutie práv žalobcu. Nemožno súhlasiť s argumentom žalovaného konštatovaným v napadnutom rozhodnutí žalovaného, že dobromyseľnosť nemôže byť spájaná s nezákonne nadobudnutými právami alebo právami, ktoré objektívne nemôžu byť priznané, nakoľko platný právny stav ich nadobudnutie neumožňuje. Je totiž nesporné, že rozhodnutie o pásme ochrany nadobudlo právoplatnosť a preto žalobca bol až do jeho zrušenia mimo odvolacieho konania v dobrej viere o jeho zákonnosti a správnosti. Z tohto dôvodu bolo povinnosťou vysporiadať sa zo strany správneho orgánu s tým, či a aké práva žalobca z tohto rozhodnutia nadobudol. Bude povinnosťou žalobcu v ďalšom konaní špecifikovať, ako boli dotknuté jeho práva napadnutým rozhodnutím a žalovaný sa musí s týmto riadne vysporiadať a svoje rozhodnutie v tejto časti odôvodniť.

III.

Odvolanie a vyjadrenie k nemu

Proti rozsudku krajského súdu podal žalovaný včas odvolanie a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 6S/17/2012-65 zo dňa 12. apríla 2013 zmenil tak, že žalobu zamietne, resp. zruší napadnutý rozsudok a vec vráti na ďalšie konanie krajskému súdu.

Žalovaný uviedol, že žalobca určením pásma ochrany vodnej stavby v rozsahu 137,02 km žiadne iné právo ako právo ochrany nenadobudol. Žalovaný preto nebol povinný podrobne skúmať, aké ďalšie prípadné práva žalobca zo zrušeného rozhodnutia nadobudol, resp. vysporiadať sa s otázkou, ktoré ďalšie práva by boli zrušením rozhodnutia dotknuté. Zisťovanie ďalších možných dobromyseľne nadobudnutých práv žalobcu, ktoré žalobca nadobudol zo zrušeného rozhodnutia, by bolo v danom prípade celkom zbytočné a bezobsažné. Napadnutým rozhodnutím žalovaného bolo zrušené právo ochrany vodnej stavby v stanovenom rozsahu, pričom však právo na výkon geologických prác zostalo žalobcovi zachované a nedotknuté.

V tomto smere poukázal na obsah rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4SŽ/98-102/02 zo dňa 17. decembra 2002.

Uviedol, že aj v prípade uskutočnenia ďalšieho konania, by postupoval rovnako, a rozhodnutie KÚŽP Košice by ako nezákonné zrušil, nakoľko neexistuje zákonný dôvod na jeho ponechanie v platnosti.

Ďalej žalovaný polemizoval s tvrdením krajského súdu, že len ten účastník konania, ktorý svoje práva nadobudol v dobrej viere, ich nadobúda v súlade so zákonom, pričom však samotná dobrá viera účastníka konania nemôže v danej veci nahradiť nedostatok právneho titulu (*iustus titulus*), prípadne ospravedlniť nesplnenie podmienok na vydanie povolenia v danej veci zo strany účastníka konania. Poukázal na to, že je toho názoru, že zistenie skutkového stavu bolo dostačujúce na posúdenie veci, vo svojom rozhodnutí sa riadne vysporiadal so všetkými okolnosťami skutkového stavu ako aj v súlade s § 65 ods. 2 správneho poriadku s otázkou dobromyseľne nadobudnutých práv, ktoré neboli v tomto prípade prakticky vôbec dotknuté.

Poukázal tiež na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Sžp/6/2012 zo dňa 13. novembra 2012, ktorým bola zamietnutá žaloba v obdobnej veci.

Nakoľko v hore uvedenej právnej veci išlo o obdobný prípad, žalovaný sa domnieva, že pokiaľ by Najvyšší súd SR potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave, nastolil by tým stav právnej neistoty, keďže rovnakú skutkovú a právnu vec by súdy rozhodli odlišne a nebola by tým zaručená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov konania, a to prostredníctvom spravodlivého procesu, čo je základným cieľom Občianskeho súdneho poriadku.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol potvrdiť prvostupňový rozsudok.

Poukázal na to, že krajský súd správne skonštatoval, že správne orgány sa vôbec nezaoberali dobromyseľne nadobudnutými právami žalobcu, a tiež že je príznačné, že žalovaný vie už dopredu, že rozhodne opakovane rovnako ako v napadnutom konaní a považuje konanie po zrušení napadnutých správnych rozhodnutí za bezobsažné a neúčelné.

IV.

Konanie pred najvyšším súdom ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku vyvesené na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, najmenej päť dní vopred, v senáte rozhodol 25. septembra 2013 pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011) a rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie 12. apríla 2013. Odvolací súd vzhľadom na vyčerpávajúce a nepochybné zistenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Bratislave po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihladením na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza nasledovné:

Z obsahu administratívneho spisu senát odvolacieho súdu zistil, že Krajský úrad životného prostredia v Košiciach rozhodnutím č. 2008/00216 zo dňa 15. augusta 2008, ktorým bolo určené pásmo ochrany vodných stavieb „Geotermálne stredisko Ďurkov“, „Geotermálne stredisko Olšovany“ a „Geotermálne stredisko Bidovce“ v rozsahu 137,02 km², tak, že v ňom bolo zakázané uskutočňovať hĺbenie ďalších exploatačných vrtov upozornil, že tomu, kto poškodí Geotermálne strediská alebo ohrozí ich prevádzku, môže uložiť opatrenia na odstránenie škodlivého stavu (ďalej len „rozhodnutie o pásme ochrany“).

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky dňa 7. júna 2010 začalo z vlastného podnetu konanie podľa § 65 Správneho poriadku o preskúmanie rozhodnutia o pásme ochrany mimo odvolacieho konania. Dňa 26. októbra 2010 rozhodol prvostupňový orgán o zrušení rozhodnutia o pásme ochrany. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca rozklad, o ktorom žalovaný rozhodol tak, že rozklad zamietol a rozhodnutie o zrušení rozhodnutia o pásme ochrany potvrdil.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 244 ods. 3 O. s. p. rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 55 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 364/2004 Z.z.) v záujme ochrany vodnej stavby, ak nejde o verejný vodovod a verejnú kanalizáciu, môže orgán štátnej vodnej správy na návrh vlastníka vodnej stavby určiť pásmo ochrany vodnej stavby a podľa jej povahy zakázať alebo obmedziť v ňom výstavbu niektorých stavieb alebo činností. V pásme ochrany vodnej stavby je vlastník vodnej stavby povinný poskytnúť vlastníčkovi nehnuteľnosti náhradu

podľa všeobecných predpisov o náhrade škody.

Podľa § 21 ods. 7 zákona č. 364/2004 Z. z. orgán štátnej vodnej správy je viazaný pri povoľovaní odberu

a) vôd z vodného toku prietokom vody vo vodnom toku, ktorý ešte umožňuje všeobecné užívanie povrchových vôd a zabezpečuje funkcie vodného toku a zachovanie vodných ekosystémov v ňom (ďalej len „minimálny zostatkový prietok“),

b) podzemných vôd hladinou podzemnej vody, ktorá ešte umožňuje trvalo udržateľné využívanie vodných zdrojov a riadnu funkciu vodných útvarov s nimi súvisiacich (ďalej len „minimálna hladina podzemných vôd“).

Podľa § 65 zákona č. 364/2004 Z. z. orgány štátnej vodnej správy pri vydávaní povolení na osobitné užívanie vôd, súhlasov, vyjadrení a pri inom rozhodovaní sú povinné vychádzať z výsledkov zisťovania výskytu a hodnotenia stavu povrchových vôd a podzemných vôd, z vodnej bilancie, z programu opatrení na účely zlepšenia kvality povrchových vôd určených na odbery pre pitnú vodu, z plánov manažmentu povodí, z Vodného plánu Slovenska, z programu znižovania znečisťovania vôd škodlivými látkami a obzvlášť škodlivými látkami a z koncepcií a rozvojových programov vo vodnom hospodárstve.

Podľa § 23 ods. 4 písm. e/ zákona č. 569/2007 Z.z. (Geologický zákon) k návrhu na určenie prieskumného územia v etape vyhľadávacieho geologického prieskumu a podrobného geologického prieskumu objednávateľ, a ak ide o osobitné prieskumné územie zhotoviteľ geologických prác, priloží stanoviská orgánov, ktoré sa vyjadrujú k projektu geologickej úlohy z hľadiska ochrany záujmov chránených osobitnými predpismi.

Z uvedeného vyplýva, že cieľom ochrany vodnej stavby podľa ustanovenia § 55 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z. z. je obmedzenie stavebnej činnosti, prípadne iných činností, ktoré by akýmkoľvek spôsobom mohli poškodiť samotnú vodnú stavbu. Uvedené ustanovenie začína slovným spojením „v záujme ochrany vodnej stavby“, preto uvedené pásmo ochrany podľa § 55 ods. 2 zákona č. 364/2004 Z.z. je určené na ochranu vodnej stavby a nie na ochranu využiteľného množstva geotermálnych vôd, ako to požaduje žalobca. Inštitút pásma ochrany vodnej stavby neumožňuje zakázať povoľovanie ďalších prieskumných území a vykonávanie hydrogeologického prieskumu inými osobami v danej hydrogeologickej štruktúre.

Z tohto pohľadu bolo zákonné a správne zrušenie pôvodného rozhodnutia Krajského úradu životného prostredia v Košiciach, ako aj zistenie krajského súdu, ktoré sa v tomto smere stotožnilo s postupom žalovaného, avšak len potiaľ, pokiaľ sa žalovaný mal, ale nevysporiadal s dobromyseľne nadobudnutými právami žalobcu v období od nadobudnutia účinnosti rozhodnutia Krajského úradu životného prostredia v Košiciach č. 2008/00216 zo dňa 15. augusta 2008 až doposiaľ, pretože na rozdiel od uvádzaného rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Sžp/6/2012, v tomto prípade došlo k zrušeniu rozhodnutia o zriadení ochranného pásma vodných stavieb „Geotermálne stredisko Ďurkov“, „Geotermálne stredisko Olšovany“ a „Geotermálne stredisko Bidovce“ po vyše dvoch rokoch, pričom v prípade vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 3Sžp/6/2012 vôbec nedošlo k zriadeniu ochranného pásma vodnej stavby, tak ako o to žiadal žalobca.

V konaní vedenom pod uvedenou sp. zn. 3Sžp/6/2012 sa teda správny orgán v konaní o rozklade nemal vôbec dôvod zaoberať dobromyseľne nadobudnutými právami žalobcu.

V tomto smere sú oba prípady neporovnateľné.

V ostatnej časti odôvodnenia poukazuje odvolací súd na dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa stotožňuje.

V.

Trovy konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že žalovaný je povinný žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní úspech, uhradiť trovy odvolacieho konania v sume 165,57 Eur pozostávajúcich z náhrady za jeden úkon právnej pomoci 130,17 Eur, režijného paušálu 7,81 Eur a DPH v sume 27,59 Eur.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.